

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ І ПСИХОЛОГІЇ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)
ІНСТИТУТ ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (м. Рубіжне) (Україна)
НАУКОВА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «Соборність» (Україна)
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА (Україна)
ПІВДЕННОРОСІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(НОВОЧЕРКАСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ) (Росія)
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА ПРАВА (Азербайджан)
УНІВЕРСИТЕТ м. НІШ (Сербія)
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)

**Релігія, релігійність,
філософія та гуманітаристика
у сучасному інформаційному просторі:
національний та інтернаціональний аспекти**

*Збірник наукових праць
(за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції
від 26 – 27 грудня 2013 року)*

Частина I

Рубіжне – Луганськ – Житомир – Новочеркаськ –
Баку – Ніш – Зелена Гура
2013 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ І ПСИХОЛОГІЇ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)
КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА ТЕОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (м. Рубіжне) (Україна)
КАФЕДРА ФІЛОСОФСЬКИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА (Україна)
КАФЕДРА ЕСТЕТИКИ, ЕТИКИ ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
ПІВДЕННО-РОСІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(НОВОЧЕРКАСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ) (Росія)
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА ПРАВА (Азербайджан)
ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТ м. ННШ (Сербія)
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)

**"Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика
у сучасному інформаційному просторі:
національний та інтернаціональний аспекти"**

Частина I

Збірник наукових праць
(за матеріалами VII Міжнародної
науково-практичної конференції
від 26-27 грудня 2013 року)

За загальною редакцією к.філос.н. Журби М.А.

Рубіжне – Луганськ – Житомир – Новочеркаськ – Баку – Ніш – Зелена Гора

2013

УДК 3(045)
ББК60Я43
Ф 56

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту хімічних технологій
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Рубіжне)
(протокол № 3 від 26 грудня 2013 р.)*

Редакційна колегія:

Гужва О.П., доктор філософських наук, професор УкрДАЗП (Україна)
Гусейнов Санит Яхья оглы, доктор філософських наук, професор ІФСТ (Азербайджан)
Журба М.А., кандидат філософських наук, доцент ХХІІІ СХУ ім. В. Даля (керівник) (Україна)
Захарків М.Р., кандидат історичних наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Ільченко В.І., кандидат педагогічних наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Ісаєв В.Д., доктор філософських наук, професор СХУ ім. В. Даля (Україна)
Йованович Предраг, професор Університета м. Ніш (Сербія)
Коренюгина Т.Ю., кандидат психологічних наук, доцент ПРФДПУ ННП (Росія)
Кузьміченко І.О., кандидат філософських наук, доцент ХХІІІ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Лугуценко Т.В., доктор філософських наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Проценко В.О., кандидат історичних наук, доцент ХХІІІ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Поліщук О.П., доктор філософських наук, професор ЖДУ ім. І. Франка (Україна)
Сапенко Роман, доктор габітований, професор Зеленогурського університету (Польща)
Старостенко Т.М., кандидат філолог. наук, доцент ХНПУ імені Г.С. Сковороди (Україна)
Sena Mihailovic, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia)
Щербаківа Л.І., доктор соціологічних наук, професор ПРФДПУ ННП (Росія)

**Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному
інформаційному просторі: національний та інтернаціональний
аспекти: зб. наукових праць / за заг. ред. к.філос.н. Журби М.А. –
Частина І. – Луганськ: ФОП Котова О.В., 2013. – 300 с.**

Збірник містить матеріали учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти». У збірці здійснюється багатаспектний аналіз трансформації сучасної культури, духовності в інформаційному просторі з урахуванням специфіки й соціальної динаміки філософії, етики, естетики, мистецтва, психології, педагогіки, соціології, економіки, політики і права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів та студентів.

УДК 3(045).
ББК60Я43

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і точність
наведених фактів, цитат та інших відомостей.*

© ІХТ СХУ ім. В. Даля, 2013
© Колектив авторів, 2013
© ФОП Котова О.В., 2013

Компанієць Л.В.	34
К происхождению «мегауровня» идеи реинкарнации (сквозь призму текстов Платона)	
Кузьміченко І.О.	37
Імперативність гуманістичної корекції реалізованого буття «воцивілізованої» людини	
Лугуценко Т.В.	42
Философско-культурологический дискурс аксиологических концепций современной культуры	
Маловицька Л.Ф., Запольська Я.В.	46
Гендерна політика, або казка для дорослих	
Москаленко О.П.	49
Функції релігії як соціального інституту	
Наумкина Е.А.	52
Иновационность, риск, превентивность	
Піченікова С.Г.	55
До питання про філософію фемінізму Сімони де Бовуар	
Полякова О.А.	57
Нуминозное в религиозном опыте	
Рахимов К.Р.	59
Бухарская традиционная школа суфизма VIII-XI веках: практические и теоретические основы	
Рудько В.О.	68
Інобуття атараксії як цинізм	
Стрижова І.А.	70
Християнство (протестантизм) в епоху консюмеризма	
Тіменик З.І.	74
Філософорелігійні ідеї Бога (Божества) і одкровення: інформосмислення етнонаціональних та міжрелігійних комунікацій. (Зі спадщини М. Бердяєва та С. Булгакова)	

следует искать в преодолении ограниченности утилитаризма посредством развитых форм, ориентирующихся на традиции традиционализма, рефлексии. Только на основе подлинного рационализма возможно гармоничное сочетание традиции и инновации. Проблема, сформулированная в нашем исследовании, имеет открытый характер и требует дальнейшего разрешения в рамках современного философского осмысления.

Литература

1. Докучаев И.И. Ценность и экзистенция. Основоположения исторической аксиологии культуры / И.И. Докучаев. – М.: Наука, 2009. – 595 с.
2. Ивин А.А. Аксиология / А.А.Ивин. – М.: Высшая школа, 2002. – 392 с.
3. Лосский Н.О. Ценность и бытие. Бог и Царство Божие как основа ценностей / Н.О. Лосский. – М.: Республика, 2010. – 231 с.

Маловицька Л.Ф.,

*старший викладач кафедри естетики, етики та образотворчого мистецтва
Житомирського державного університету імені Івана Франка*

Запольська Я.В.,

*студентка історичного факультету Житомирського державного університету
імені Івана Франка*

Україна, м. Житомир

Гендерна політика, або казка для дорослих

Гендер, гендерна політика... Терміни, які сьогодні стали досить популярними, але суть яких мало кому зрозуміла. Що ж це насправді? Чому гендерна політика активно пропагується у світі? Чи потрібна вона взагалі?

У класичному розумінні «гендер» (лат. «рід») – це поняття про систему ролей та відносин між жінками та чоловіками, яке визначається не біологічним походженням, а соціальним, культурним, політичним та економічними контекстами. Стать дається від природи, гендер – поняття, що конструюється суспільством. Тобто, гендер можна розглядати як процес, у якому індивіди, що народилися у біологічних категоріях жіночої або чоловічої статі, стають соціальними категоріями чоловіків і жінок, набуваючи чоловічих або жіночих рис так, як вони розуміються в тому чи іншому культурному середовищі. Звідси виходить таке поняття, як «гендерні ролі» – соціально очікувана поведінка чоловіків і жінок, пов'язана з їхнім соціальним статусом в певних культурних, соціально-економічних і політичних умовах.

Суспільного значення поняття «гендер» набуває з часів сексуальної революції. У 60-х роках у США розгорнув свою діяльність доктор Мані (Money), на думку якого людина є звичайним біологічним організмом, здатним до будь-якої рольової поведінки. Мані стверджував, що хлопчиком або дівчинкою нас робить оточення, воно й виховує: одних як хлопчиків, інших – як дівчаток. За порадою Мані, в одній сім'ї канадських фермерів хлопчика з вродженою вадою статевих органів виховували як дівчинку. Але теорія Мані зазнала краху. У книзі Джона Колапінто «Так як природа його створила. Хлопець, якого виховували як дівчину» наведені спогади Девіда Раймера (саме цього хлопчини): «Моя мама і батько хотіли, щоб ця терапія зробила мене щасливим... Це те, чого хочуть всі батьки для своїх дітей, але я не міг бути щасливим для моїх батьків, я мусив бути сам собою. Ви не можете бути кимось, ким ви не є. Ви повинні бути собою».

Термін доктора Мані «гендер як роль» поширювався у вузьких колах психіатрів і сексологів тих часів, але вже з 1994 року, на Міжнародній конференції з народонаселення в Каїрі та через рік після Міжнародної жіночої конференції в Пекіні, агресивні феміністки почали впроваджувати цей термін в міжнародний слововжиток, витісняючи ним поняття «sex», тобто «стать». Серед них було багато активних лесбіянок, які тепер могли стверджувати, що гомосексуальна поведінка зазначається як інша, тобто з погляду етики та сексології вона вже не відрізняється від природного подружнього життя – це наче роль, яку можна довільно грати. Таким чином, гомосексуалізм та лесбійство були винесені поза моральний дискурс.

Отже, гомосексуальний рух стає ще одним джерелом гендерної політики – він активізується у 60-х роках і прогресує від певних подій у барі «Stonewall» в Нью Йорку, де збиралися гомосексуалісти. Тоді міська влада, занепокоєна розпустою, яка там чинилася, приставила до них поліцію. Гомосексуалісти неочікувано вчинили збройний опір і застрелили шістьох працівників правоохоронних органів. На той час психіатрія мала вже доведені дані про те, що гомосексуалізм – це психічний розлад, наслідок нездорового сімейного середовища і виховання. Але під політичним тиском Американська асоціація психіатрів в 1973 році усуває гомосексуалізм з переліку психічних захворювань, – адже агресивні геї трощили офіси психотерапевтів, які лікували гомосексуальну орієнтацію і повертали до гетеросексуальної поведінки.

Практично з тих часів гомосексуальні активісти нав'язують суспільству думку, що немає сталих, природних статей, а є просто невизначені біологічні істоти, які можуть обирати для себе бажану статеву роль, тобто поняття гендеру тепер набуває значення соціальної рівності у довільно обраній сексуальній ролі: гетеросексуальній чи гомосексуальній, активній, пасивній, бісексуальній, трансексуальній, садистській,

мазохістській – усі вони перебувають на рівних правах, хоча вже доведено: гомосексуального гену не існує, а різні сексуально-орієнтаційні відхилення – це не що інше, як психічне захворювання.

Невдовзі термін «гендер» був прийнятий Організацією Об'єднаних Націй і Європейським союзом, що перетворилося на впровадження певної політичної стратегії. Наприклад, в Німеччині гендер визначено як провідний принцип і ключове завдання для усіх життєвих сфер: відмінності між жіночою і чоловічою статями оголосили соціальною конструкцією, винаходом гетеросексуального суспільства, – так, ніби це насильно насаджена гетеросексуальність розрізняє чоловіків і жінок, що необхідно подолати. Замість того, аби визнати очевидні психологічні, біологічні, духовні, хромосомні відмінності між чоловічою і жіночою статями, сьогодні пропонують «грати» до 22 гендерів – соціальних «ролей», незалежно від реальної статі. Гендерна ідентичність мусить бути текучою, невизначеною, відкритою до щоденного вільного вибору. Нині під цими ролями розуміють різні «моделі» сексуальної поведінки, інтерпретуючи будь-яке сексуальне збччення як окрему й рівноцінну «роль».

Зміна сексуальних ролей, сімейних ролей, легалізація гомосексуальних подружжів у більшості західних країн вже на законодавчому рівні утвердила гомосексуальні «шлюби», можливість «грати гендерну роль» матері, всиновлювати дітей. В наш час в світі відбувається справжня дискримінація інституту сім'ї – споконвічно-природного і єдино можливого союзу чоловіка і жінки та їх дітей, основи історичного становлення і збереження суспільства, продовження роду людського, передачі морально-етичних цінностей, культурних традицій наступним поколінням; узаконюється заперечення фізіологічної природи людини, викривлення й спотворення суті її існування, її життєвого призначення. Вочевидь досить швидкими темпами наш світ перетворюється на біблійні Содом і Гомору.

Наскільки ж доцільним є впровадження гендерної політики в Україні, – адже в основному законі нашої держави – Конституції України – закріплені рівність чоловіків та жінок в усіх сферах життя (статті 3, 21, 23, 24)? Частина третя ст. 24 Конституції України безпосередньо присвячена подоланню дискримінації стосовно жінок в Україні та наголошує на тому, що рівність прав чоловіків і жінок забезпечується наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній та культурній діяльності, здобутті освіти та професійній підготовці, праці та винагороді за неї тощо; створення умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством. Мова йде про правовий захист, матеріальну і моральну підтримку материнства і дитинства, включаючи оплачувані відпустки та інші пільги вагітним жінкам та матерям. Україна також

ригіфікувала цілу низку міжнародних документів, зокрема Конвенцію про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок.

Отже, Україна має доволі міцну правову основу, що захищає жіночі права. А чи завжди вони втілюються в життя – це вже питання політичного характеру. Тому вважаємо, що немає жодних підстав активного пропагування в нашій країні гендерної рівності між чоловіками та жінками. Паніцо сіяти зерно там, де воно вже є? Чи не краще доглянути за посіяним і зберегти традиційну українську сім'ю?

Література

1. Прокопчук І.І. Гендерні квоти у політиці як глобальний феномен: аналіз світового досвіду / І.І. Прокопчук // Мультиверсум. Філософський альманах / Гол. ред. Лях В.В. – К.: 2012. – Вип. 3. – К.: 2011. – С. 41 – 52.
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blog.i.ua/user/2633159/733092>
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/2013/04/81054>
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1298365038>
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://20minut.ua/Novyny-Ternopolya/Podii>

Москаленко О.П.,

студентка факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Україна, м.Київ

Функції релігії як соціального інституту

Протягом всієї історії людства одним з найважливіших інструментів духовного, ідеологічного, морального впливу на окремих людей і суспільство в цілому були системи релігійних вірувань. Релігія – це суспільно-історичне утворення, один із важливих соціальних інститутів суспільства, який не може бути поза увагою низки визначних соціологів.

Релігію як соціальний інститут у науковій літературі визначають як систему соціальних норм, ролей історично сформованим комплексом вірувань і звичаїв, ритуалів (культів), стандартів поведінки, духовних цінностей і заповідей, що містяться у духовних текстах, за допомогою яких організується, спрямовується і контролюється релігійна діяльність людей.

Релігія як суспільний феномен виконує різні суспільні функції, задовольняючи тим самим різного роду потреби окремих індивідів, груп, націй.